

|                                                                                                                                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                                                                                                                          |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>سوالات درس : ادبیات فارسی</p> <p>تاریخ امتحان : 2</p> <p>مدت امتحان : 70 دقیقه</p> <p>تعداد صفحه : 2</p> <p>طراح: حاجی ایوبی</p> | <p>بسمه تعالی</p> <p>وزارت آموزش و پرورش</p> <p>سازمان آموزش و پرورش استان مرکزی</p> <p>مدیریت آموزش و پرورش شهرستان ساوه</p> <p>دبیرستان نمونه یعقوبزاده</p> <p>(متوسطه دوره اول)</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | <p>نام و نام خانوادگی :</p> <p>نام پدر :</p> <p>نام کلاس :</p> <p>شماره داوطلب :</p> <p>نام دبیر :</p> <p>پایه : نهم</p> |
| <p>2</p>                                                                                                                            | <p><u>درستی یا نادرستی</u> جمله های زیر را مشخص کنید.</p> <p>الف) در مصراع «میان بندگی را بیایدت بست» حرف "ت" دارای نقش "مضاف الیه" می باشد <input type="radio"/> ص <input type="radio"/> غ</p> <p>ب) کتاب «سیر العباد الی المعاد» اثر سنایی غزنوی است. <input type="radio"/> ص <input type="radio"/> غ</p> <p>ج) در بیت «خبرت هست که مرغان سحر می گویند</p> <p>آخر ای خفته سراز خواب جهالت بردار» تمام آرایه های "کنایه، جناس، تشبیه، تناسب" به کاررفته است.</p> <p>د) واژه های "ترحیم، مرحمت، حریم، رحمت" بایکدیگر هم خانواده هستند. <input type="radio"/> ص <input type="radio"/> غ</p> | <p>1</p>                                                                                                                 |
| <p>0/5</p>                                                                                                                          | <p>حرف "را" در کدامین گزینه نشانه <u>مفعولی</u> است؟</p> <p>الف- تورا ای گرامی وطن دوست دارم <input type="radio"/></p> <p>ب- تورا تادرا آینه زنگار نیست <input type="radio"/></p> <p>ج- پرسید کرم را مرغ از فروتنی <input type="radio"/></p> <p>د- اگر تورا گذری برمقام ما افتد <input type="radio"/></p>                                                                                                                                                                                                                                                                                  | <p>2</p>                                                                                                                 |
| <p>4</p>                                                                                                                            | <p><u>معنای واژه</u> های مشخص شده را بیان نمایید.</p> <p>الف- خداوند <u>کیوان</u> و گردان سپهر (.....)</p> <p>ب- پاک و بی عیب خدایی که به <u>تقدیر</u> عزیز (.....)</p> <p>ج) در زمین نگاه کن که چگونه <u>بساط</u> توساخته است (.....)</p> <p>د- به چشم <u>بصیرت</u> به خود درنگر (.....)</p> <p>ه- <u>ذوقی</u> چنان ندارد بیدوست زندگانی (.....)</p> <p>م- دادده <u>تاداد</u> یابی (.....)</p> <p>ط- هر روز بر شکوه و <u>شوکت</u> من افزوده می گشت (.....)</p> <p>ظ- حافظ، <u>فرزانه</u> ای است با اندیشه های عمیق عرفانی (.....)</p>                                                     | <p>3</p>                                                                                                                 |
| <p>0/5</p>                                                                                                                          | <p>در بیت «ای دل ار سیل فنا بنیاد هستی بر کند چون تورا نوح است کشتیان ز طوفان غم مخور» کدام آرایه ها وجود <u>ندارد</u>؟</p> <p>الف) تشخیص و نغمه حروف <input type="radio"/> ب) تشبیه و کنایه <input type="radio"/> ج) استعاره و مراعات نظیر <input type="radio"/> د) ایهام و تلمیح <input type="radio"/></p>                                                                                                                                                                                                                                                                               | <p>4</p>                                                                                                                 |
| <p>6</p>                                                                                                                            | <p>ابیات و عبارتهای زیر را به <u>نثر ساده و روان</u> امروزی بیان کنید.</p> <p>الف- بر ظاهرش، عیب نمی بینم و در باطنش، غیب نمی دانم</p> <p>ب- دیدار یار غایب، دانی چه ذوق دارد؟ ابری که در بیابان بر تشنه ای ببارد</p> <p>ج- اقوام روزگار به اخلاق زنده اند قومی که گشت فاقد اخلاق مردنی است</p> <p>د- ای دل غمدیده، حالت به شود دل بد مکن وین سر شوریده، باز آید به سامان غم مخور</p> <p>م- همه یکدلانند، یزدان شناس به نیکی ندارند از بد، هراس</p> <p>ط- بزرگی، خرد و دانش راست نه گوهر را</p>                                                                                            | <p>5</p>                                                                                                                 |

|     |    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                                                                                                                                                |
|-----|----|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 0/5 | 6  | بیت «عزیز مصر به رخم برادران غیور<br>الف-سعدی ○<br>ب-جوینی ○<br>ج-حافظ ○<br>د-نظامی ○                                                                                                                                                                                                                                                                    | زقعر چاه، برآمد به اوج ماه رسید» سروده کدام شاعر است؟                                                                                          |
| 1   | 7  | ابیات "کم گوی و به جز مصلحت خویش مگوی<br>الف-اگر خواهی سخن گویی، سخن بشنو، سخن بشنو<br>ب-سخن ناپرسیده مگوی و از گفتار خیره پرهیز کن ○<br>ج-دو چیز طیره ی عقل (سَبَك مغزی) است ؛ دم فرو بستن<br>د-آدمی باید که بسیار نگوید و باید بسیار بشنود ○                                                                                                           | یعنی که دو بشنو و یکی بیش مگوی "با کدام گزینه ها تناسب کمتری دارد؟                                                                             |
| 1   | 8  | عبارت «ما أَكثَرُ الْعَبْرَ وَأَقَلَّ الْإِعْتِبَارَ» با کدام بیت تناسب معنایی ندارد؟<br>الف-هر گل نو ز گلرخی یاد همی کند و لسی<br>ب-این همه نقش عجب بر در و دیوار وجود<br>ج-همت بلند دار که نزد خدا و خلق<br>د-چندین هزار منظر زیبا بیافرید                                                                                                             | گوش سخن شنو کجا دیده ی اعتبار کو؟ ○<br>هر که فکرت نکند نقش بود بر دیوار ○<br>باشد به قدر همت تو اعتبار تو ○<br>تاکست کاو نظر ز سر اعتبار کرد ○ |
| 1   | 9  | آرایه کدام گزینه <u>نا درست</u> بیان شده است؟<br>الف) گوهر تن، از گوهر اصل، بهتر بود (تشبیه، تلمیح، کنایه، تکرار) ○<br>ب) در زندگی مطالعه دل غنیمت است<br>ج) ستودن نداند کس او را چو هست<br>د) هر که بابدان نشیند، اگر نیز طبیعت ایشان در او اثر نکند، به طریقت ایشان متهم گردد (کنایه، سجع، جناس) ○                                                     | خواهی بخوان و خواه نخوان ما نوشته ایم (واج آرای، استعاره، جناس) ○<br>میان بندگی را بیایدت بست (نغمه حروف، جناس، کنایه) ○                       |
| 1   | 10 | کدام گزینه با عبارت مقابل ارتباط مفهومی <u>نزدیک تری</u> دارد ؟<br>الف) الْمُؤْمِنُ مِرَاةُ الْمُؤْمِنِ (گرچه مومن آینه مومن بود<br>ب) در محاوراتی که به حضور او میان دو کس رود، خوض ننماید (استراق سمع مردم را نکردن بهتر است)<br>ج) خوب گوی تا خوب شنوی (خواهی که نیاری به سوی خویش زیان را<br>د) تا نخواهند کس را نصیحت مگوی (مجال سخن تا نبینی ز پیش | روی او ز آلودگی ایمن بود<br>در رخ آینه ای جان دم مزن<br>از گفته‌نا خوب نگه دار زبان را)<br>به بیهوده گفتن مبر قدر خویش                         |
| 0/5 | 11 | کدام گزینه بیانگر تفاوت دو قالب شعری «غزل و قصیده» نمی باشد؟<br>الف) تعداد ابیات ○<br>ب) درون مایه و محتوا ○<br>ج) وحدت موضوع ○<br>د) طرز قرار گرفتن قافیه ○                                                                                                                                                                                             |                                                                                                                                                |

|                                |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |                                 |                                 |                                 |                              |          |         |      |  |  |  |  |  |  |         |  |  |  |  |  |  |        |    |
|--------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------|---------------------------------|---------------------------------|------------------------------|----------|---------|------|--|--|--|--|--|--|---------|--|--|--|--|--|--|--------|----|
|                                | جدول زیر را کامل نمایید.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                                 |                                 |                                 |                              |          |         |      |  |  |  |  |  |  |         |  |  |  |  |  |  |        |    |
| 1/5                            | <table><tr><td>مضارع<br/>مستمر دوم<br/>شخص مفرد</td><td>مضارع<br/>التزامی سوم<br/>شخص جمع</td><td>مضارع<br/>اخباری دوم<br/>شخص مفرد</td><td>مضارع ساده<br/>اول شخص<br/>جمع</td><td>بن مضارع</td><td>بن ماضی</td><td>مصدر</td></tr><tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>افروختن</td></tr><tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>نگاشتن</td></tr></table> | مضارع<br>مستمر دوم<br>شخص مفرد  | مضارع<br>التزامی سوم<br>شخص جمع | مضارع<br>اخباری دوم<br>شخص مفرد | مضارع ساده<br>اول شخص<br>جمع | بن مضارع | بن ماضی | مصدر |  |  |  |  |  |  | افروختن |  |  |  |  |  |  | نگاشتن | 12 |
| مضارع<br>مستمر دوم<br>شخص مفرد | مضارع<br>التزامی سوم<br>شخص جمع                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | مضارع<br>اخباری دوم<br>شخص مفرد | مضارع ساده<br>اول شخص<br>جمع    | بن مضارع                        | بن ماضی                      | مصدر     |         |      |  |  |  |  |  |  |         |  |  |  |  |  |  |        |    |
|                                |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |                                 |                                 |                                 |                              | افروختن  |         |      |  |  |  |  |  |  |         |  |  |  |  |  |  |        |    |
|                                |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |                                 |                                 |                                 |                              | نگاشتن   |         |      |  |  |  |  |  |  |         |  |  |  |  |  |  |        |    |
| 0/5                            | <p>در کدام گزینه <u>نوع تضاد</u> متفاوت از دیگران است؟</p> <p>الف) داغ جفا به سینه ام ، طوق وفا به گردنم      ب) تَعَزَّزَ مَنْ تَشَاءُ عَوْتُ ذَلِّ مَنْ تَشَاءُ      ج) زدنش دل پیر برنا بود      د) مپیچ از ره راست بر راه کج</p>                                                                                                                                                                    | 13                              |                                 |                                 |                              |          |         |      |  |  |  |  |  |  |         |  |  |  |  |  |  |        |    |
| 1/5                            | <p>بیت "عاقبت اندیش ترین کودکی دشمن او بود از ایشان یکی" را تاسه بیت دیگر ادامه دهید.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | 14                              |                                 |                                 |                              |          |         |      |  |  |  |  |  |  |         |  |  |  |  |  |  |        |    |
| 0/5                            | <p>کدام گزینه استفهام انکاری نیست ؟</p> <p>الف) چو علی (ع) که می تواند که به سر برد وفا را ؟      ب) چند صبح آیم و از خاک درت شام روم ؟      ج) یا که داند که بر آرد گل صد برگ از خاک ؟      د) دیدار یار غایب دانی چه ذوق دارد؟</p>                                                                                                                                                                    | 15                              |                                 |                                 |                              |          |         |      |  |  |  |  |  |  |         |  |  |  |  |  |  |        |    |
| 0/5                            | <p>در کدام یک از گروه کلمات ، همه واژه ها هم خانواده به شمار می آیند؟</p> <p>الف) حاجت، جهات، احتیاج      ب) عالی، متعال، علی      ج) بصیرت، مبصر، صبر      د) سعی، سعید، سعدی</p>                                                                                                                                                                                                                      | 16                              |                                 |                                 |                              |          |         |      |  |  |  |  |  |  |         |  |  |  |  |  |  |        |    |
| 0/5                            | <p>در بین ترکیب های زیر، چند ترکیب اضافه وجود دارد؟</p> <p>زبان نقد-دیدگان پرسشگر، دوستان واقعی-راه نیک بختی-شکستن آینه-متاع جوانی-کار ایام-شاگرد هوشیار-پیر مرد فرتوت، چشم بصیرت</p> <p>الف) پنج      ب) شش      ج) هفت      د) چهار</p>                                                                                                                                                               | 17                              |                                 |                                 |                              |          |         |      |  |  |  |  |  |  |         |  |  |  |  |  |  |        |    |
| 0/5                            | <p>شکل ظاهری فعل «سوم شخص مفرد ماضی استمراری» و فعل «دوم شخص جمع مضارع اخباری» در هر یک از کلمه های زیر، به جز کلمه ..... یکسان است.</p> <p>الف) رسیدن      ب) سنجیدن      ج) فروختن      د) لغزیدن</p>                                                                                                                                                                                                 | 18                              |                                 |                                 |                              |          |         |      |  |  |  |  |  |  |         |  |  |  |  |  |  |        |    |
| 0/5                            | <p>موضوع " کتاب مخزن الاسرار " چیست؟</p> <p>الف) اخلاق، داستان، عرفان      ب) طب، داستان، مواظ      ج) مواظ، عرفان، حکم      د) اخلاق، مواظ، حکم</p>                                                                                                                                                                                                                                                    | 19                              |                                 |                                 |                              |          |         |      |  |  |  |  |  |  |         |  |  |  |  |  |  |        |    |

|     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |    |
|-----|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| 1   | چرا باید از معاشرت با هم نشین بد، پرهیز کرد؟                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | 20 |
| 0/5 | بن مضارع کدام مصدر نادرست است؟<br>(الف) آمدن: آ ○ (ب) هِشْتَن: هِل ○ (ج) گسستن: گسل ○ (د) بخشودن: بخش ○                                                                                                                                                                                                                                                                            | 21 |
| 1   | نقش کلمات مشخص شده در بیت زیر به ترتیب کدام است؟<br>«گشتم مقیم بزم او چون لطف دیدم عزم او<br>گشتم حقیر راه او ناساق شیطان بشکنم»<br>(الف) نهاد، متمم، مسند، مضاف الیه، متمم ○<br>(ب) مسند، نهاد، مفعول، مسند، متمم ○<br>(ج) نهاد، مسند، مسند، مضاف الیه، مفعول ○<br>(د) مسند، مسند، مفعول، مضاف الیه، مفعول ○                                                                      | 22 |
| 1   | کدام گزینه، براساس الگوی «صفت + صفت + اسم + نقش نمای + صفت + نقش نمای + صفت» ساخته شده است؟<br>(الف) آن رزمنده ی وارسته ی ایران زمین<br>(ج) آن دو مرد دانشمند درستکار ایرانی<br>(ب) همان چهار دانشجوی موفق مسابقات کشوری<br>(د) همان پهلوان نامی شاهنامه ی فردوسی                                                                                                                  | 23 |
| 1   | در بیت «ای دل ار سیل فنا بنیاد هستی برکند<br>چون تورا نوح است کشتیبان ز طوفان غم مخور» کدام آرایه ها وجود ندارد؟<br>(الف) تشخیص و نغمه حروف ○ (ب) تشبیه و کنایه ○ (ج) استعاره و مراعات نظیر ○ (د) ایهام و تلمیح ○                                                                                                                                                                  | 25 |
| 0/5 | در همه بیت ها، به چه جزیه ..... آرایه «تضاد» موجود است.<br>(الف) ارغوان جام عقیقی به سمن خواهد داد<br>(ب) بگویم تا بداند دشمن و دوست<br>(ج) دو هفته می گذرد کان مه دو هفته ندیدم<br>(د) شمع دل دمسازم بنشست چو او برخاست<br>چشم نرگس به شقایق نگران خواهد شد ○<br>که من مستی و مستوری ندانم ○<br>به جان رسیدم از آن تا به خدمتش نرسیدم ○<br>افغان ز نظر بازان برخاست چو او بنشست ○ | 26 |
| 0/5 | کدام گزینه از اهداف طنز محسوب نمی شود؟<br>(الف) اصلاح نابسامانی ها ○ (ب) هشدار دادن و آگاه کردن ○ (ج) از بین بردن مفاسد اخلاقی ○ (د) نکوهش و ناسزاگویی ○                                                                                                                                                                                                                           | 27 |
| 0/5 | در بین مصدر های «اندودن، رهاندن، پرهیزیدن، شوریدن، پیوستن، ترساندن، افزودن، آغشتن، قراردادن، فرو کردن، نالیدن، سردر آوردن،» چند مصدریافت می شود که فعل آن ها، گذرایه " مفعول و متمم " است؟<br>(الف) هفت ○ (ب) هشت ○ (ج) نه ○ (د) ده ○                                                                                                                                              | 28 |